

hensyn til fiskeri og fiskepriser. 400 mio. kr. i overskud i Lagtingets regnskaber i fjor, 400 mio. kr. i overskud i handelen med udlandet og næsten 1 mia. kr. i overskud på betalingsbalancen. Støt vækst i befolkningen, beskæftigelse og lønudbetalinger, men de dårlige nyheder er, at den positive udvikling, som færøsk konkurrenceevne har været inde i siden 1996 med en 20-25 pct. forbedring i forhold til vore nabolande, især Skotland, Norge og Island, fik en negativ drejning nu i foråret med de nye lønftaler, hvor Lagtinget desværre med meget dårlig timing førte an.

I stedet for at fortsætte den lempelige skattepolitik, som Lagtingets partier, bortset fra republikanerne, har ført siden 1996, og som har været en hovedårsag til den positive økonomiske udvikling siden, så går lønsatserne nu over deres 1992-niveau for første gang, og dermed er vi desværre igen inde i den onde cirkel med takstspænd, takstræset, som vi husker fra 1980'erne, og som endte i katastrofen 1992-1996. Dog må det understreges, at forbruget på Færøerne ikke bliver lånefinansieret denne gang.

Danmark har heller ikke kendt til andet end denne forbrugs-, beskatnings- og lånepolitik siden 1960'erne og er derfor på længere sigt dømt til en evig række økonomiske indgreb med en formindsket virkning, en voksende offentlig gæld, nu på ca. 750 mia. kr., indtil velfærdssystemet til sidst braser sammen.

En konsekvens af denne politik med lønstigninger i stedet for skattesænkning bliver, at den republikanske finansminister nu må lægge et forslag til finanslov frem for næste år, der er 200 mio. kr. højere end sidste års finanslov. Den slags letsindighed gør det 200 mio. kr. dyrere for en selv bærende færøsk økonomi at understøtte et reelt politisk selvstyre. Men det er nok ikke noget, der bekymrer romantiske nationalister eller socialistiske velfærdspattedyr.

Statsministeren nævnte ellers generelt den behårde internationale konkurrence, som stiller store krav til os alle sammen. De fleste politikere må nok i modsætning til statsministerens udsagn være optimister for at trives i vort arbejde, men det socialistiske gemyt ser sine politiske modstandere som sortseere, der i stråleglansen fra en så oplyst regering som denne har svært ved at bevare pessimismen. Og det synspunkt følger naturligt af den selvtilfreds-

hed, der besjæler den regering bærendes første fødsret.

Statsministerens tale om økonomi og forsvar i dag fik mig til at huske debatterne her i salen under de borgerlige regeringer efter 1982 om Danmarks økonomi på afgrundens rand og NATO-medlemskabet i 1980'erne.

Det afgørende er at sidde på midtstemmerne, så man skriver de politiske spilleregler og ikke blot er medspiller, men også dommer i den politiske dyst. Man holder fast ved retten til at definere godt og ondt. Og så kan man endda gå så langt som til at kalde sig New Labour og dog holde fast på thatcherismens landvindinger, selv om man kaldte dem verdens ondskab, da de blev gennemført i sin tid under ens egen indædte modstand.

Min slutbemærkning skal gælde Færøerne, men kan også være et godt råd til Danmark. Folkeflokken påpeger vigtigheden af, at Færøerne indretter sin økonomi, så den er så vækstfremmende som muligt, lige meget hvilken fremtidig politisk ordning landsstyre og Lagting forhandler sig til med regeringen. Men en stor økonomisk vækst i færøsk økonomi er især vigtig, hvis vi skal snakke om et reelt politisk selvstyre, fordi kun selv bærende økonomisk vækst sikrer virkelig velfærd, hvor så få folk som muligt tvinges eller lokkes til at springe på læsset i stedet for at trække vognen.

Jeg læste forleden om et internationalt forskningsprojekt, som det newzealandske skatteministerium satte i gang og finansierede, og dette forskningsprojekt viser, at lande, hvis skattetryk ligger mellem 15 og 25 pct. af bruttonationalproduktet, har en gennemsnitlig årlig vækst på 4-6 pct. alt andet lige, og det havde vestens lande også i 1950'erne og 1960'erne, da det offentlige kun lagde beslag på mellem en femtedel og en fjerdedel af bruttonationalproduktet.

Derimod kan et land, hvis skattetryk ligger på mellem 40 og 50 pct. kun opnå en årlig økonomisk vækst på ca. 1 pct. i snit, og det har været de vestlige landes skæbne, efter at det offentlige begyndte at blande sig i alt fra 1970'erne.

Dette er en bevislig kendsgerning, som dog næppe bliver anerkendt, før Europas socialistiske regeringspartier opgiver den offentlige interventionspolitik eller overtager de konservative og liberale partiers skattevisioner og sætter dem i kraft til stor gavn for vore landes økonomier og befolkninger.